

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2001 M. KOVO 14 D. NUTARIMO
NR. 291 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 19-766; TAIS NR. 19-3938(2))**

2019-05-27 Nr. NV-1453

Vilnius

Projekto rengėja – Vidaus reikalų ministerija.

Projekto tikslas. Patikslinti Vidaus reikalų ministerijos nuostatus atsižvelgiant į priimtus Vyriausybės sprendimus ir suderinti su priimtais teisės aktų pakeitimais.

Dabartinė situacija. Įgyvendinant Valstybės kontrolės 2017 m. balandžio 25 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-2017-P-10-9-11 „Ar valstybės ir savivaldybių dalyvavimas valdant viešąsias įstaigas užtikrina naudą visuomenei“ pateiktą rekomendaciją „paskirti vieną instituciją, kuri kauptų informaciją apie valstybės ir savivaldybių viešąsias įstaigas, ją analizuotų ir vertintų šalies mastu“ Vyriausybė 2019 m. kovo 13 d. pasitarime priėmė sprendimą Vidaus reikalų ministeriją paskirti atsakinga už viešųjų įstaigų valdymo politikos formavimą, juridinių asmenų, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, steigimą, valdymą, veiklą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą reglamentuojančių teisės aktų inicijavimą ir koordinavimą bei informacijos apie viešąsias įstaigas, kurių dalininkė (savininkė) yra valstybė ir (ar) savivaldybės, kaupimą, analizę ir vertinimą šalies mastu. Atitinkamai 2019 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 432 buvo priimti Vidaus reikalų ministerijos nuostatų pakeitimai, kurių įsigaliojimas numatytas 2020 m. sausio 1 d.

Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo 5 str. 2 d. nustatyta, kad bendruomeninių organizacijų plėtros politiką formuoja, šios politikos įgyvendinimą organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja Vidaus reikalų ministerija kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Žemės ūkio ministerija.

Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių, patvirtintų Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495, 12 p. numatytas siekis, kad viešojo sektoriaus įstaigų kompetenciją (funkcijas) nustatančiuose teisės aktuose jų funkcijos būtų dėstomos kaip konkreti priskirta veikla.

Projekto esmė. Projektu siūloma:

- nustatyti, kad Vidaus reikalų ministerija formuoja valstybės politiką **viešųjų įstaigų srityje**, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, rengia viešųjų įstaigų srities teisės aktų projektus, sistemina ir analizuoja duomenis apie šalyje veikiančias viešąsias įstaigas, teikia Vyriausybei apibendrintą informaciją apie šalyje veikiančias viešąsias įstaigas ir pokyčius šioje srityje, analizuoja viešųjų įstaigų valdymo praktiką ir rengia pasiūlymus dėl šios praktikos gerinimo, teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl valstybės ir (ar) savivaldybių dalyvavimo viešosiose įstaigose sąlygų (gairių), teikia išvadas dėl pasiūlymų valstybei dalyvauti konkrečioje viešojoje įstaigoje tikslingumo;
- teikia pasiūlymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai **bendruomeninių organizacijų plėtros politikos klausimais**;
- koordinuoja ir kontroliuoja valstybės **politikos užsieniečių buvimo ir gyvenimo Lietuvos Respublikoje kontrolės srityje įgyvendinimą** ministerijai pavaldžiose įstaigose;
- patikslinti kitas Vidaus reikalų ministerijos funkcijas atsižvelgiant į Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 patvirtintų Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos

tobulinimo gairių nuostatas, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nuostatas ir Vyriausybės įstatymo pakeitimus.

Derinimas. Projektas buvo pateiktas derinti Teisingumo, Socialinės apsaugos ir darbo bei Žemės ūkio ministerijoms. Žemės ūkio ministerija pritarė projektui be pastabų, Socialinės apsaugos ir darbo bei Teisingumo ministerijų pastabos įvertintos pridedamoje derinimo pažymoje.

Pagrindinė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei Teisingumo ministerijos pastaba yra dėl Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo 5 str. 2 d. įgyvendinimo, kad bendruomeninių organizacijų plėtros politiką formuoja, šios politikos įgyvendinimą organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja Vidaus reikalų ministerija kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Žemės ūkio ministerija. Vidaus reikalų ministerija mano, kad, kadangi Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatyme nėra detalizuota kiekvienos iš 3 ministerijų kompetencija bendruomeninių organizacijų plėtros politikos srityje, funkcijų padalijimas 3 bendruomeninių organizacijų plėtros politiką formuojančioms, jos įgyvendinimą organizuojančioms, koordinuojančioms ir kontroliuojančioms ministerijoms turėtų būti apibrėžtas ministerijų nuostatuose. Kadangi Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų projekte numatytos visos įstatyme išvardytos funkcijos, netikslinga pakartotinai minėtas funkcijas ar dalį jų įtvirtinti Vidaus reikalų ministerijos nuostatuose.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatomis. Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada.

Vyriausybės 2019 m. kovo 13 d. pasitarimo (protokolo Nr. 11 2 klausimas) sprendimas yra įgyvendintas – Vyriausybės 2019 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 432 pakeitus Vidaus reikalų ministerijos nuostatus, jai numatyta formuoti viešųjų įstaigų srities valstybės politiką, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą, rengti viešųjų įstaigų srities teisės aktų projektus, kaupti duomenis apie viešąsias įstaigas, kurių dalininkė (savininkė) yra valstybė ir (ar) savivaldybė, atlikti jų analizę ir vertinti valstybės mastu (įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.). Todėl **neaiškus siūlomų pakeitimų, susijusių su viešųjų įstaigų politika, tikslas ir poreikis nustatyti skirtingas nuostatas, negu nustatyta jau priimtu Vyriausybės nutarimu** (pavyzdžiui, projektu siūloma sisteminti ir analizuoti duomenis apie šalyje veikiančias viešąsias įstaigas, ne tik apie viešąsias įstaigas, kurių dalininkė (savininkė) yra valstybė ir (ar) savivaldybės ir kt.). Siūlytume pagrįsti projektu atliekamus keitimus.

Siūlome tikslinti projekto nuostatas dėl pasiūlymų bendruomeninių organizacijų plėtros politikos klausimais teikimo, kadangi jos **neatitinka Vidaus reikalų ministerijai Bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo 5 str. 2 d. nustatytos politikos formavimo kompetencijos**. Valstybės tarnybos įstatymas paaiškina, kad valstybės politikos formavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, apimanti **tiesioginį Seimo ir Vyriausybės sprendimų projektų** (įstatymų projektų, Seimo nutarimų projektų, Vyriausybės nutarimų projektų), **rengimą ir teikimą Seimui ar Vyriausybei**, todėl pasiūlymų teikimas nėra valstybės politikos formavimas.

Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. gegužės 24 d. išvadoje Nr. NV- 1437 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, siūlome projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė